

De meerwaarde van een arboverpleegkundige

Verzuim blijft een belangrijk aandachtspunt voor werkgevers. Dus ook de inschakeling van een bedrijfsarts. Bij uw contacten met bedrijfsarts of arbodienst ziet u echter steeds vaker andere functionarissen: casemanagers, praktijkondersteuners, verzuimmedewerkers. Voor verzuimbegeleiding neemt vooral de arboverpleegkundige een bijzondere positie in. Wat moet u als arboadviseur weten over deze functie?

De arboverpleegkundige (AVK) is een professional met een vierjarige hbo-opleiding verpleegkunde, plus anderhalf jaar hbo-arboverpleegkunde als specialisatie. Er zijn er inmiddels ruim 1.000, vaak werkzaam bij arbodiensten, soms zelfstandig. Het aantal stijgt nog steeds volgens de beroepsvereniging: het beroep is dan ook aantrekkelijk voor breed geïnteresseerde verpleegkundigen.

Rol van de arboverpleegkundige

Vaak werkt een AVK als steun en achtervang voor bedrijfsartsen. De AVK is geschoold in preventie, verzuimbegeleiding en re-integratie in samenhang. Hij is getraind voor onderzoek, advies en begeleiding, zowel van individuen als van groepen. Het beroep kent zowel verpleegkundige, medische als psychosociale aspecten.

De AVK heeft net als alle verpleegkundigen medisch beroepsgeheim en is voor de tuchtrechter te dagen. De bedrijfsarts kan en zal met een gerust hart veel aan de AVK overlaten.

Arbowettelijk heeft de bedrijfsarts taken in ziekteverzuimbegeleiding, consulten en arbeidsgezondheidskundig onderzoek. Een AVK werkt dan ook formeel onder verantwoordelijkheid van de bedrijfsarts. Dat heet werken in delegatie, of in het dagelijks spraakgebruik 'de verlengde arm-constructie'.

Onafhankelijkheid arboverpleegkundige

In de praktijk werkt de AVK met een grote mate van onafhankelijkheid. Een AVK is zelfstandig bevoegd tot een aantal medische handelingen, zoals vaccineren en het toedienen van medicatie.

Zogeheten verpleegkundig specialisten kunnen zelfs medicijnen voorschrijven. Denk aan huisartsenpraktijken, waar een verpleegkundig specialist medische handelingen mag verrichten voor aandoeningen als astma en COPD. Dat betreft lichamelijk onderzoek doen, uitslagen van onderzoek bespreken, een behandeling starten en medicijnen voorschrijven.

In de bedrijfsgezondheidszorg werken nu circa tien AVK's als zo'n verpleegkundig specialist. Ze volgden hiervoor een masterstudie, als [verpleegkundige in opleiding tot specialist](#) (vios) in een specifiek expertisegebied. Ze zijn mede geschoold in kwaliteitszorg, het opleiden van collega's en wetenschappelijk onderzoek.

Naar verwachting zullen meer AVK's verpleegkundig specialist worden, zoals voor psychosociale problematiek. Gezien het tekort aan bedrijfsartsen is het logisch dat arbodiensten naast en deels in plaats van bedrijfsartsen AVK's inzetten bij de verzuimbegeleiding, bij arbeidsgezondheidskundige onderzoeken of preventief medisch onderzoek.

Intensievere begeleiding

De AVK kan – intensiever dan de bedrijfsarts – begeleiden bij re-integratie naar werk van werknemers die het risico lopen medisch terug te vallen. Dit functioneert over het algemeen uitstekend. (Uw werkgever bekijkt natuurlijk of de factuur het lagere AVK-tarief bevat.)

Wel belangrijk is dat de ziek gemelde werknemer weet met wie hij te maken heeft: de bedrijfsarts of een ander. De vakbonden bijvoorbeeld hebben dan geen bezwaar tegen een AVK of een ander in delegatie van de bedrijfsarts. Wel moet de werknemer alsnog makkelijk de bedrijfsarts kunnen raadplegen als hij daar behoefte aan heeft.

Voordelen van de AVK voor de werkgever

Is het een optie voor een werkgever om vaker de diensten van een AVK in te zetten? Dat hangt mede af van zijn werkwijze bij ziekmeldingen.

Steeds meer werkgevers stimuleren dat de direct leidinggevende en de ziek gemelde werknemer hier samen goed over praten. Ze maken het verzuim minder een medische kwestie, en meer een zaak van goed overleg voor aanpassen en inpassen. Daarbij gaat het uiteraard niet over medische zaken, maar over de verwachte duur van het verzuim, over wat de werknemer nog wel kan of over hoe het werk is aan te passen.

In zo'n situatie heeft de bedrijfsarts vooral een rol bij complex of dreigend lang verzuim, of bij zorgen van leidinggevende of werknemer. Dan is het advies direct een beroep te doen op de bedrijfsarts en niet op een AVK.

Maar als een werkgever – met de medezeggenschap indien aanwezig – behoefte heeft aan wat meer medische ondersteuning of structuur in verzuimbegeleiding, ligt inzet van een AVK meer voor de hand. Dat geldt eveneens als een werknemer die re-integreert medisch stabiel is, maar zelf wel zorgen heeft over zijn gezondheid. Ook de leidinggevende kan behoefte hebben aan overleg met een medisch geschoold persoon, zoals voor werk(plek)aanpassingen.

Goedkoop kan duurkoop zijn

Vanwege de kosten is het verleidelijk vaker een AVK in te zetten. Maar zoals dikwijls in de bedrijfsgezondheidszorg kan goedkoop duurkoop zijn. Als de werkgever zich laat leiden door kosten, kunnen werknemers het vertrouwen verliezen in 'de vervanger' van de bedrijfsarts. Die moet in ieder geval altijd desgevraagd te consulteren zijn. Als dat in het gedrang komt vanwege het tekort aan bedrijfsartsen, is de AVK een goede tussenstap.

Complex

De beroepsvereniging van bedrijfsartsen ziet kansen in het delegeren van taken aan anderen. Daarbij heeft de AVK een streepje voor. Het dient de kwaliteit als de bedrijfsarts werkt in een team, want in het algemeen zijn verpleegkundigen een van de meest vertrouwde beroepsgroepen in de samenleving. De bedrijfsarts zelf komt dan meer toe aan complexe problematiek.

Daarnaast kunnen preventietaken en advies beter uit de verf komen. Een werkgever kan over de inzet van een AVK overleggen met de bedrijfsarts, want die blijft immers verantwoordelijk. Een bedrijfsarts zal eerder bereid zijn tot taakdelegatie naarmate de werkgever een beter verzuimbeleid heeft met respect voor de ziek gemelde werknemer en de professionaliteit van de arboverpleegkundige.

Taken die de bedrijfsarts kan delegeren aan de arboverpleegkundige

Bedrijfsartsen mogen volgens afspraken van hun beroepsvereniging een aantal taken delegeren. Wat betreft verzuimbegeleiding is dat onder meer het volgende.

Procesmatige taken:

- Probleemanalyse voorleggen aan werkgever en werknemer en bespreken.
- Procesmatige informatie vastleggen zoals vervolgspraak, hervattingsdatum, interventies.

Bedrijfsgeneeskundige taken:

- Medische en arbeidsanamnese afnemen, dus gericht uitvragen bij de ziek gemelde over voorgeschiedenis en omstandigheden.
- Lichamelijk onderzoek doen, aanvullend onderzoek (functie, lab) aanvragen.
- Oordeel vormen op basis van de verzamelde gegevens en advisering.
- Terugkoppeling voor werkgever en werknemer opstellen.
- Bepalen of en wanneer een vervolgspraak nodig is.

De gedelegeerde AVK kan dus NIET in plaats van de bedrijfsarts een volwaardig spreekuur houden. Wel kan hij voorbereidend werk doen, zodat de bedrijfsarts een diagnose kan stellen en behandeling kan adviseren.

De bedrijfsarts maakt bij complex of lang verzuim een probleemanalyse, vaak met een concept van de AVK. Deze kan dit bespreken met werkgever en -nemer, en zo nodig terugkoppelen naar de bedrijfsarts. Op Arboportaal vindt u de '[Werkwijzer Taakdelegatie door de bedrijfsarts](#)' met meer informatie.

Dit is een artikel van de redactie van Arbo Rendement

Arbo Rendement is dé informatiebron voor arboprofessionals, preventiemedewerkers en ondernemingsraden. Als in- of externe arboprofessional kun je een bijdrage leveren aan een gezonde en veilige werkplek voor alle medewerkers in de organisatie. Je moet dan wel op de hoogte zijn van alle relevante wijzigingen in de wet- en regelgeving rond arbeidsomstandigheden, arbeidstijden, ziekteverzuim en re-integratie.

De onafhankelijke en ervaren redactie van Arbo Rendement zit bovenop het nieuws en vertelt jou als eerste wat deze ontwikkelingen zijn. Altijd in heldere taal en met een praktische insteek, zodat je de informatie direct kunt vertalen naar je eigen werksituatie. Arbo Rendement is daarnaast multimediaal. De voor jouw vakgebied relevante informatie verschijnt:

- ✓ dagelijks op het digitale platform Rendement Online, waar je onder meer het laatste nieuws, checklists, rekentools, maatwerkbrieven en verdiepingsartikelen tot je beschikking hebt;
- ✓ wekelijks gebundeld in een e-mailnieuwsbrief;
- ✓ maandelijks in het vakblad Arbo Rendement, boordevol nieuws en achtergrondartikelen, digitaal en op de mat;
- ✓ tweemaandelijks in een handzaam themadossier: een pocketboekje dat iedere editie een complex onderwerp uitdiept.

Rendement is een succesvolle uitgeverij van met name praktische vakbladen en digitale ondersteuning.

Het assortiment bestaat uit een crossmediaal portfolio: van printuitgaven zoals magazines en themadossiers tot online ondersteuning in de vorm van digitale naslagwerken, e-nieuwsbrieven, een vragenservice en tools.

www.rendementuitgeverij.nl